

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Sácbényi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden kérelemnek ide intézendők.

Értekezlettel levelek csak ismert közérdeklő
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábszorosított egyszeri beiktatásért 50k
Bly-gdíj minden hirdetésért külső 30 kr.
Nyitótár 4 hasábszorosított 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
nyitótár sora 50 krajonár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Csütörtök Julius 18.

141. szám.

Száz év.

Érkeznek a tudósítások a francia
forradalom évszázados ünnepélyének lefo-
lyásáról. A bölcs ember félretesz a rai-
sont s kénytelen a szív sugallata szerint
a lelkesedést követni.

Nem volt zavar, nagyobb felfordu-
lás, csupán Boulanger emberei próbáltak
meg valami kicsiszertű tüntetést s azt is
rendőr nélkül ellehetett nyomni.

A többi minden a száz év előtti
napra emlékeztetett. Az asztalok ismét
az utczákon voltak föl terítve s a nép
egész éjjel hajnalig tánczolt zene mellett
a tereken. Katona zenekarok játszottak,
nép és hadsereg együtt dalolt, tánczolt
és ölelkezett.

Míg fenn a város fölött az ipar és
kereskedelem és gazdaság és művészet
uralkodott, benn a nép szívében büszke-
ség és testvériség érzés.

Sokat elsodort az idő a száz év előtti
idő örületéből.

Az asszonyi maenadok eltűntek, a
Marat és Robespier alakokat elnyelte a
föld, a gunyoló Voltaire, a kalapács Di-
derot, a tűzhányó Rousseau, az élvező
és öklelő Mirabeau s társa s utóda Dan-
ton nincsenek. Elnyelve az álmadozó be-
csületes girondisták az időtől, a nagy
király a maga fényes és korhadó udvará-
val és szép asszonyaival por. Hamu min-
den a mi közben van Montesquieu-től
Napoleonig. Ott Fouquier-Tinville és
hóhéra, a kedves Roland asszony s a
szeretetre méltó Desmoulins Camille.

Saturnus elnyelte gyermekeit mind;
a rengeteg emberből, encyklopaediából,
szóbeli és fájdalomból nem maradt semmi.
Vajon semmi-e?

A rombolók valóban eltűntek a le-
romboltakkal s a romokkal együtt. A
pelkán-madár önvérét emészte elfogyott.
Elfogyott mindenki a mindennel, az el-
temetett közel kétezer esztendővel, annak
szellemével, életével együtt.

Nem egészen úgy.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A hivatal.

Regény.

Írta: Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Csak a főszállásnál a tolongásban vett
magának annyi bátorságot, — hogy meg-
szorítsa a leánynak kezét s oh! mily édes
öröm! a leány viszonzta kézzorítását. —
Néhány pillanatig úgy tartották egymás ke-
zét szorongatva; de a betóduló, lökdösődő
sok idegen szétválasztotta.

Aztán mindketten gondolataikba sü-
lyedve, nagyon szótalan, nagyon csöndesen
ültek ott egymással szemben s ha a Szücs
Klárka kis pergő nyelve nem járt volna sza-
kadatlan, igazán . . . no bizony, nem tréfa,
a mit Szücs Klárka mond . . . de igazán
mondja, még elalszanak az uton.

Klárka egészen hazáig kísérte barát
nőjét. A kapuban elbocsúztak, forrón meg-
ölelték egymást és Klárka valamit sugott a
Tinike tüébe, a mire új ölelkezés, csókolózás
következett.

— No, most legyen az én gavallérom,
— szólt a vig leány a fiatal emberhez.

Csak a szomszéd utcában lakott Szücs
Klárka, hamar oda értek. Az uton semmi
különös beszéd nem folyt köztük, csak mikor
már a fiatal ember jó éjt kívánt, szólt Klá-
rika nyájas, csengő hangján:

— Jó éjt, álmoldják szépeket s ne fe-
lejtkeztek meg majd rólam. Én akarok a nyo-
szolóleány lenni.

Azzal eltűnt a kapuban.
Az ifjú oly különösen érezte magát, —
mintha kissé mámoros lett volna, pedig alig

Miként Kant a gondolkodás terén
szétszedte az előtte gondolkodás agyak
elvéit és rendszereit, de a rengeteg tör-
melékből még is kivette és megtartotta
a bizonyosan maradandót: a francia for-
radalomból is ránköröklött több nagy és
hatalmas politikai eszköz és valóság.

Ha nem directe, indirecte.

Ha beteg a parlamentarizmus, ha a
democrazia egyre nagyobb csalódással vá-
lik, ha a nemzeti állam következménye
a militarizmus, ha a népfélség vége plu-
tokratia és proletaria us, ha a szabadság
következménye mechanizmus a kötele-
ségekben s a jellem esontellágyulása, ha
az intézményekben kifejezett egyenlőség-
nek nincs biztosítéka az egyének erköl-
csi mozzanatában: kétségbeessünk-e?

Kant is eltörtölte a dogmákat, de
imádandónak ismertette meg istent; ki-
szedte lábaink alól egyenként a bölcsé-
szeti irányokat, de fentartotta az akarat
szabadságát; ha mindent tűnőnek talált,
valónak vallotta a dolgok alatt a lélek
halhatatlanságát.

A francia forradalom is az általa
teremtett, a következmények életre-
hozott gyakorlati intézményekből, hogy
főn annyit, mennyi a Megváltóról a szűk
és rövid evangéliumban fennmaradt, meny-
nyi az apostolok cselekedeteiről az ezek-
ről szóló néhány lapon ránk öröklött.

Es e kicsiny könyv, e rövid lapok
két ezer év óta táplálják az emberisé-
get s megújulva éleszteti s vezetni fog-
ják a jövőben.

Mert ott e könyv alapján minden
betű közt és mögött az élő szeretet.

A francia forradalom alatt is ott
van ez egy szó: testvériség.

Hiába mondják s hiába akarják is
némelyek, hogy a forradalom megülte,
illetve megülje a Krisztust.

A forradalom nem volt egyéb, mint
akaratlanul a kereszténység tökéletes
megvalósulása, a keresztény istenember-
nek társadalmi testté változása.

És ha a test meg van, lehet-e az

lélek nélkül? Ha testvériség van, lehet-e
az szeretet nélkül.

A nép ölelkezve tánczolt Páris ut-
czáin s az utczákra kiterített asztalok
mellett eszik. Igazán a szeretet vacsorá-
ja ez, mely ma még jelkép és pillanat,
holnap irány és meglevenítő lélek.

Ne féltsük Európát és az ember-
iséget s ne szidjuk lényegében is a le-
tiútt forradalmat.

Ebből születtek hatásai még csak
ezután a szebb kereszténység s jobb
emberiség!

HIRAM.

A zona-tarifa.

A magyar államvasutak igazgatósága
közűzette az új zona-díjszabást, mely tudva-
lóleg augusztus hó elsején lép életbe. A
hivatalos díjszabás jókora kötet, habár a szá-
mítás igen egyszerű, mert a zónarendszer
egyik jó tulajdonsága ép a világosság s egy-
szerűség. A tulajdonképeni díjszabás nem is
foglial el a kötetben sok tért; de állomásról-
állomásra külön is fel van tüntetve a díj-
szabás.

Maga a rendszer eléggé ismeretes. Az
első, a 12-ik és 13-dik zona 25 kilométer,
a többi tizenegy 15 kilométer; s egy-egy zona
árta: személyvonaton osztályok szerint 50,
40 és 25 kr.; gyorsvonaton 60, 50 és 30 kr.
225 kilométeren túl egy az ár: személyvonaton
8 frt, 5,80 és 4 frt; gyorsvonaton 9 frt 60,
7 frt és 4 frt 80 kr.

A helyi forgalomban azonban még o-
csóbb a díjszabás. A legközelebbi állomásig
30, 15 és 10 krérr lehet utazni; a második
állomásig 40, 22 és 15 krérr.

Debreczen a Budapesttel való for-
galomban a XIII. zónába esik. E szerint a
menetárak Debreczentől a fővárosig követ-
kezők lesznek:

személy- omnibusz-
és vegyes gyors-
vonatoknál az

I.	II.	III.	I.	II.	III.
----	-----	------	----	-----	------

7.00	5.30	3.50	8.40	6.50	4.20.
------	------	------	------	------	-------

Szoboszló és B. Ujfalu a XIII; Kaba, P. La-
dány és Saap a XII. zónába esnek.

Két éven aluli gyermekek ingyen
utaznak, 2—10 évesek pedig az első osztá-
lyon másodosztályu, a másodikban fél harmad-
osztályu jeggyel utazhatnak. Alacsonyabb
kocsiosztályból bármikor át lehet szállani

No hiszen szép hasznát látják a tiszta
kezek a hozzátartozói. Mikor hagyhatta
volna a családját jólétben, gazdagságban, hát
hagyta nyomorúságban. Barátait berántotta.
Bezeg most fizethetnek érte.

Hát mit tiszteljenek, mit beszéljenek
rajta? Főfivalkodott ember volt, a ki mind-
járt lenézett mást, ha az egy kicsit igyeke-
zett boldogulni a világban; mintha az olyan
nagy vétek volna, ha valaki néha-néha segít
egyik-másik szegény ember dolgán. Persze,
hogy módjával. Semmi törvényellenesét. Ha-
nem túlságos szigorúnak sem kell lenni. —
Hiába, az ember ember. Ez a Nemeceky mi-
niszteri tanácsos ur nézete.

Bizony, ha ezen uton járt volna Za-
rándy Benő is, most nem átkozná baló porá-
ban. De így nem akad más, a ki tiszteletben
tartaná emlékeztetést, csak az együgyű asszony,
a szegény számtiszt özvegye, kinek hűségét
nem ingathatja meg semmi, akárhogy lené-
zik gyótrik, kizsákmányolják.

A kis furesa öreg asszony, a mióta egy-
szer belekapaszkodott a Zárándy-családba, nem
ereszté azt el többé. Nincs az a nehéz munka,
nincs az a kényes megbízás, a mit el nem
végez értök. Ő vasalja be az egész fehér ruhát,
ő szalad a piacra a kosárral bevásárolni, ő
megy a zálogházba a fű bevalókkal meg az
ezüstkanalakkal, ő beszél a pékkel, a mészár-
ossal, hogy várakozzanak, ő javítja ki a lyu-
kas barisnyákat, segít a cselédnek kitakarítani,
lemosogatni, mert most már egy eselődéssel kell
beérni a méltóságos családnak.

A fényes lakásból is ki kellett költözni
kisebbe, aztán még kisebbbe. Most már három
szűk szobácska is elég nekik. A szalonban
alig fér el a zongora. A régi pompás buter-
zatóból csak néhány szétmálló rongyos darab
van még meg s azt sem hagyja békében a
sok ügyvéd, a sok hitelező; minduntán per-

magasabb, csak a különbözetet kell megfi-
zetni. A ki jegy nélkül száll föl a vo-
natra s ezt azonnal jelenti a kálauznak, az
csak 60 krt fizet a rendes ár fölé; de a kit
rajta kapnak, hogy vagy nincs jegye, vagy
érvénytelen jeggyel akar utazni, kétszeres
árt s legalább 3 frt 60 krt fizet. Érvényte-
lennek tekintik az olyan jegyet is, melylyel
már akarja folytatni az utat, nem az, a ki
megkezdte. Lehet majd külön kocsit
vagy külön kupét is kapni, de annyi első-
osztályu jegyet kell váltani, a hány személyre
a kocsiiban vagy kupéban hely van s ezt az
indulás előtt félórával be kell jelenteni. —
Betegek utazhatnak a gyűben
is, fődtől teherkocsiban, melyet a szükséges
eszközökkel is berendezhet. A betegért s egy
kísérőért hat elsőosztályu jegyet kell fizetni;
a többi kísérők harmadosztályu jegyet fizet-
nek. A legolcsóbb különvonat 53 frt. Ha
pedig a vonat nagyobb, a moz-
donyért 70 krt, a személykocsikért 24 krt
krt kell fizetni kilométerenként.

Ingyen utaznak a lelenczházi
nővendékek és tolonczok, meg kísérői. Har-
madosztályban fél jeggyel a foglyok,
a sorozásra menők, a szegény elmebetegek,
továbbá a mező munkások, ha leglább tizen
s mas munkások, ha legalább harminczan
vannak.

Szabad podgyász a zona-tari-
fánál tudva evölég nincs. De a podgyászt
rendszerint nem mérlegelik, mert az
ár csak nagy különbségek szerint változik.
Élelmi cikkek: vaj, tojás, zsír, hal,
leült baromfi tej, kenyér, gyümölcs, sat. s az
üresen visszamenő edények azonban podgyász
gyanánt adhatók fél akkor is, ha nem utazik
fők senki. A gyorskor mérsekelt díjszabá-
sát alkalmazzák rá s a súlyt tiz ki ogrammon-
ként számítják.

Külföld.

A Boulanger pör. Alig hogy a francia
parlament ülészekka berkesztetett, új szenzá-
ciós esemény foglalkoztatja a párisiakat. Ez
a Boulanger-pör, mely a szenátus vizsgáló bi-
zottságának határozata értelmében immár
napirendre került. A bizottság csakugyan
kimondotta a végleges vád alá helye-
zést, még pedig pedig nemcsak Boulanger,
hanem Dillona és Rochefortra is. Boulanger
ellen három bűnügyben van vád emelve. Az
egyik államellenes merényletre, a másik össze-
esküvésre, a harmadik nem becsületes pénz-
kezelésre vonatkozik. Az összeesküvés merény-
lété fejlődött, melynek nem volt ugyan si-

lik, lefoglalják, felülfoglalják. Ennek a tömér-
dek zaklatásnak tán soha sem lesz vége.

Néhányszor már elszánta magát az öz-
vegy méltóságos asszony, hogy talura húzó-
dik a rokonsághoz, ott nem zaklatnák úgy s
olesóbban meg lehetne élni; de a leányok
miatt nem mehet, azokat nehezebb ott férjhez
adni. Itt mégis csak inkább akad valami jó
parthie, csak utána kell nézni.

S a gyászév elteltével utána is néznek.
Ujra járják a bálakat, elkeseredett iparkodás-
sal halászva a férfiak után, de mind hiába.
Az Olga bárója nem mutatkozik többé s két
év mulva hallják, hogy Bécsben elvett valami
bankárleányt. Belának soha sem volt szren-
cséje. Csak a legkisebbik, Kamilla kaparitott
volna még egy fiatal képviselőt, kinek apja
a leggazdagabb birtokos volt otthon Szabolcs-
vármegyében; de az is mihamar megugrott,
minljárt a harmadik látogatás utána.

A méltóságos asszony sóhajtoz, leányok
elkeserednek.

— Minden balul üt ki, Karolin, — pa-
naszkodik ő méltósága annak a másik özvegy
asszonynak, a ki lassankint olyan bizalmi
állásra vergődött, hogy az idegenek nem tud-
ják tájékozni magukat, komorna-e vagy jó
barátné? — Mit csináljunk, Karolin?

A töpördött sóvány kis anyóka nem
tudja megmondani, hogy mit csináljanak; de
azért csak biztatja hogy ne busuljanak, jó az
Isten, jót ad, lám ő is harmincz éves korában
ment férjhez.

Hanem ez a vizagztalás nem sokat ér.
Férjhez ment ám, de kihez? A leányok da-
cosan e fordítják fejüket és hallgatnak. Olga
már nagyon közel jár a végzetes harmincz
évhez, Bella sincs messze, már nem igen van
idejük várni, remélni, az ifjuság tűnédek,
arcz fonyad, az örökös gond, buszuság kese-
rűség korán kiélesíti a vonásokat, melyeket

al a főispán
amogatásukra
a mult hál-
lakított meg.
ott a főrendi-
irat szövege,
egész terjedel-
k annyit em-
neti adatok-
igazságügyi
ezen mellett
azonnyit, egész

reecen város
trális, közigaz-
arra, hogy
igáltatás álla-
zett bíróságok
et is segélyké-
gizágazságügyi
a helyzetetett
a decentrali-
tetni.

hogy a királyi
zataira is kész,
thez intézendő
amozakéval; a
a mennyiben
birat részletes
eczen pártan
lakásviszonyok
ozottan kifejezi
debrecezen a ki-

elő épületet ad;
helyeztetik el,

bíróság és ke-
pedig, melyet
a város érdem-
készi.

ett Hajdu, Sza-
Ugoosa, Már-
terestenni.

özgyűlés éljen-
ó a város ér-
ni fogja.

tanácsnak javas-
nagyobb városi
hoz egy építész
ában. A betér-
Kovács Józ-
Albert, Szó-
en azon indo-
szerint, mikor
költségvetéssel
t építkezése-
ndható, házilag
építészmér-
h Mihály, Jóna
gr. Degenet
ak József
fel, bizonyítva,
dészel beállított
új hivatal nem
t munkáról van
szükség van, a
él és a vágóhid
adolgozásánál,
tan építkezések
gyenek.

Éivel a városi
200 frt fizetéssel,
egers-n és Fis-
kavezető alkál-
évitendő honvé-
résztitén, — az
ttné s a vágóhid

attal a javaslat
nyilatkozott, s
lett levén az el-

te határozatot,
tomvásártérrel a
in. redet-é mó-
tűnteteni.

esztett elő, hogy
ilya felállítások
tlen vállalkozása
forintnyi költség-
ugyan a közök-
ajlandó ezen kia-

b e r t szólalt fel
a reálisokla meg-
t tarthatatlannak
államosítása iránt,
tásügyi miniszter
otta s abban ma-
hívének valotta,
s privát uton arról
llói reálisoklának
rele elé nehéz aka-
rűlmények között
k szolgáltatást tesz-
elismerésre méltó

iránt, — hogy a
nár elfogadta-é a
mert ha, nem, ak-
tárgyalása. Ha
niszter, ő a kért
zza, sőt indítvá-
ak kimondását. —
gre, minél rövi-
assék.

világosításul adja
állításra iránti kér-
A miniszternek a
ében elfoglalt ál-
szolja, hogy gr.
ja és N. Kállóbból

a négy felső osztály, szándékozik Debre-
czenbe áthelyezni.

A tanácsnak a városi hajduk ruházatá-
nak a város színeivel egyezőleg való vissza-
állítás iránti javaslata elfogadott. E szer-
int a hajduk jövőre, buzavirágzsinű katonai
posztó ruhát fognak viselni sárga színű ruhával.
A középkezési szakályrendeleti javaslat
Kiss Albert több irányban tett indokolt
felszólalása alapján Kovács Sándor és
Balogh Mihály hozzájárulásával a napi-
rendről levétett, illetőleg visszaadott a ta-
nácsnak azon utasítással, hogy előbb az ut-
czaszabályozási vonalak megállapítása iránt
terjeszzen elő javaslatot.

A járványos betegségek ellen teendő
órintézkedések tárgyában alkotott szabály-
rendeleti javaslat elfogadott.

Az iparegyesületi takarékos és hitelinté-
zetnek az általa felállítandó kézi zálogpénz-
berendezéshez 1500 frt segélyt, a szükséges
nyomatványok elkészítését és olcsó kamatra
az üzletnél töké elhelyezést kéri folyamod-
ványa mellőztetett. A közgyűlést pótól
üzlet felállítását azonban a közgyűlés örömmel
üdvözli s erkölcsi támogatását megígéri.

A főiskolai könyvtár mellett felállítandó
olvasó szoba céljára szolgáló 400 frt se-
gély kiadása és ezenkívül a jövő évi költség-
vetés terhére ily czimem még 200 frtnak föl-
vétele elhatározott.

Savelli Dezső orsz. mintarajztanodai nö-
vendék részére a jövő évre 300 frt segély
megadott.

A hortobágyi téli legelő
nov. 1-től febr. 1-ig kiadati határozatot, s
az ebből befolyó jövedelem tele részben az
ármentesítő pénztár-fele részben közös- és ál-
lat egészségügyi ügyekre fordítatik.

Fehér Herman a „Bika” szálloda
bérleje polgárosítottatik.

Napi hírek.

— **Bucsuéstély.** A helyben állomásozó
39-ik gyalog- és a 15-ik huszárezredet tisztí-
kara hosszantartó nagy gyakorlatra megy
el. Ez alkalommal szombaton este a „Margit”
fürdőben buc-uestélyt tartanak az eltávozó
derék vitéz férfiak, melyre jó ismerőseiket ez
uton is meghívják. A ki ismeri városunkban
azt a jó, barátságos, mondhatni testvéries vi-
szonyt, mely itt a polgári és katonai osztály
között fennáll, bizonyára meg fog jelenni e bu-
csuéstélyen, hol a 39-ik ezred zenekara is
közre fog működni.

— **Nyomdánk ünnepe.** Szép kis házi ün-
nepély folyt le ma délelben szerkesztőségünk-
ben. A „Debreceeni Ellenőr” könyvnyomdájában
alkalmazott szedő személyzet szerkesztőnköt
és a nyomda tulajdonosát Vértési Arnold
urat, névnapja alkalmából üdvözölte és abban
a kellemes meglepetésben részesítette, hogy
egy díszes nagy arcképfotóportozatot nyu-
tott át neki, mely középben a szerető
tisztelt főnököt, körülötte
pedig a nyomda művezetővel együtt a tisztelő
személyzetet ábrázolja. Vértési ur meglátva kö-
szönte meg a ragaszkodásnak ezen gyöngéd jelét.
A munkás-személyzet után a szerkesztőség tag-
jai üdvözölték őt.

— **Dalegyletünk** tegnap este indult el
erdélyi hangverseny körútra. Az indóház
tömege volt közönséggel. Rokonok, jóbarátok,
ismerősök tömegesen kísérték ki a dalárokat
s mikor a vonat megindult kelkesen megéje-
nezték őket. A társaság összesen 61 személy-
ből áll; kik közül 35 működő tag, a többi
pártoló tag, köztük három nő. A férfi kirán-
dulók szakosos fekete kalapjukon a piros
pártlikát viselik ismertető jelül. A kirándu-
lásban következők vesznek részt: 1. Pár-
toló tagok: Lengyel Imre díszelnök,
Márk Endre elnök, Tasnady István, Nagy
András, Jancsó Lajos, Huber József, Mán
doki Sándor, Móricz Bertalan, Mátyás Lajos,
Szabolcska Mihály, Lőrincsik László, Dávid
Mihály, Kovács Mihály, Stáhl Ede, Stáhl
Géza, Vadon Sándor, Molnár Ferenc, Pály
István, Gáll Gyula, Nemes Kálmán, Katona
Imre, Bornyász József, Tóth Béla, Torday
Gábor, Cziifer Nándor, Tikos Mariska,
A működő tagok: Harmath Gergely,
Krasznai Ferenc, Péter Gábor, Kovács Józ-
sef, Tikos József, Torday Gábor, Pápay Já-
nos, Hites Lajos karmester, Varga János,
Balogh György, Szabó Lajos, Steinacker Sán-
dor, Tóth Imre, Tóth Károly, Zong János,
Báthory Imre, Gramantik Mihály, Patay
György, Rastovszky László, Herczeg János,
Hegedűs János, Poonyi Andor, Cziifer Nán-
dor, Káix Béla, Nádassy Kálmán, Szilágyi
János, Szilágyi Imre, Doby Károly, Rácz
Károly, Kovács János, Papp János, Tóth
Endre, Mándoki Béla és Kerekes Sámuel.
Kolozsvárra ma d. u. félhatkor érkeznek meg,
a hol, mint már tegnap este irtuk, nagy ünne-
pélyességgel, különös kitüntetéssel fogadják
őket. Még fel is lobogózzák a várost. A hang-
versenyre sikerült az EMKE kolozsvári főok-
választmányának Balogh Györgyné urhöl-
gyet megnyerni, kinek kedves zamatos tüzlől
pattant magyar népdalaiban, a mult év őzén
a debreczeni közönségnek is volt alkalma
gyönyörködni. Az egész műsor a következő:
1. Mi riasztja fel a magyart (Zimaytól), elő-
adja a debreczeni dalegylet. 2. Nyisd ki ró-
zsám (Zimaytól); előadja a debreczeni dal-
egylet. 2. Szavallat, Mándoki Béla által.
4. Ünnepi dal (Hubertől), előadja a debre-

czeni dalegylet. 5. Magyar népdalok, hege-
dűn játza Rácz Károly ur, Steinacker
Sándor ur zongorakísérettel. 6. A szeretőm
küldött nekem levelet (Lányitól); éneklő
debreczeni dalegylet. 7. Balogh Györgyné
fellépte. 8. Szerenád (gr. Zichy Gézától), zong-
gorakísérettel előadja a debreczeni dal-
egylet. — 9. Szabadságdal (Hubertől); elő-
adja a debreczeni dalegylet.
A dalegylet körútra Kolozsvárról legelőször
is Tordára visz. Az itt megtartott hangver-
seny után Maros-Vásárhelyt következik, hol
Györfy Pető polgármester állott a rendező
bizottság élére. A dalegylet Maros-Vásárhelyt
megkoszorúzza a székely vértanúk emlékkö-
vét. Azután Maros-Ujvár jún, hol Juchó Fe-
rencz bányatanácsos vette kezébe az ügyet,
nagy Györfy Pető, mint Jucho Ferencz az
nagy Györfy Pető, mint Jucho Ferencz az
nagy Györfy Pető, mint Jucho Ferencz az
nagy Györfy Pető, mint Jucho Ferencz az

— **Halálhír.** Póynár Dénes köztisztelő-
ben álló kir. ügyészséget és családját súlyos
csapás érte. Endre kedves kis fia meghalt. A
lesújtott házaspár a következő gyászjelentést
adta ki. Póynár Dénes m. kir. ügyész és neje
Szilágyi Pirokska, gyermek-ik nevében is, fáj-
dalomtól megtört kebellet tudatják kedves
gyermekük PÓYNÁR ENDRE volt elemi
iskolai tanulóknak, folyó évi Julius hó 18-kán,
életének 7-dik évében, súlyos szenvedés követ-
keztében elhunytát. A kedves halott hült te-
mei folyó évi Julius hó 19-kén délután 5
órákor fognak, a Nagy-utca 1618-dik szá-
mu háztól, a Nagy-Hatvan utcazi temetőbe
elhelyeztetni. Debreceen, 1889. Julius 18-án.
Béke poraira! A temetést a „Kegyelet” temet-
kezési intézet rendezi.

— **Eljegyzés.** Kovács János Furtára
megváltott ev. ref. lelkész, jelenleg még
debreczeni káplán, ma tartotta a jegyzési ün-
nepélyét nt. Könyves Tóth Mihály lel-
kész ur unokájával K. Tóth Sándor szép és
kedves leányával Paula kisasszonnyal.

— **A debreczeni apagyilkos** Móricz Józ-
sef, a kinek a sorsa fölött még nem döntöt-
tek végkép, az utóbbi időben tudvalevőleg
sokat betegkedett, idült gyomorhurutja
van, s ezért több ízben a katonai kórházba
kellett szállítani. Legutóbb e hó 2-án került
ki a XVII. katonai kórházból, s most ismét
a fegyvergyári kaszárnya börtönében van,
még pedig abban az új szárnyban, melyet
nemrég tölttek a kaszárnyához. Kedden Mó-
ricz Józsefet meglátogatta az édesanyja a ki
Debreczenből felment rab fia látó-
gatására. Az anya a főtörzsfőlgár és még
egy tanu jelenlétében beszélgetett a fiával.
s beszélgetésük csak gazdasági dolgokra vonat-
kozott. Az anya elpanaszolta fiának, hogy az
idén rossz termés volt, a fiu pedig tanácsot
adott az anyjának, hogy a jövőben ho-
kat adott az anyjának, hogy a jövőben ho-
kat adott az anyjának, hogy a jövőben ho-

— **Felvételik** egy 14-15 éves fiu, ki
magyarul és németül beszél, Weisz Ignác
özvegye, aranyozó üzletében (Teleky-utca)
mint tanuló.

— **A félmillióst** terno nyerőjét Farkas
Ményhértet letartóztatták: ez képezi a fél-
millióst lottónyeremény ügyének eddig legse-
náltosabb fordulatát. A letartóztatással, ugy-
látszik, kétségtelenül meg van állapítva, hogy
Farkas a nyereményhez család útján jutott.
A házhoz bec empézett fiu állítólag Farkas
Ményhértnek saját gyermeke. Farkas Meny-
hértet, a ki tudvalevőleg kedden reggel Té-
mesvárra kísértették, Vozary vizsgálóbíró meg-
adottan viselte magát és tagadta bünyőségét.
A „szerencsés” nyerőnek a kereskedelmi bank-
nál letéteményezett 200.000 forintját felolgtatták
s biztosították az osztrák kincstár javára. Far-
kas arra a kérdésre, honnan szerezte a temes-
vári húsnál kockázatot nagy összeget, azt
vári húsnál kockázatot nagy összeget, azt
vári húsnál kockázatot nagy összeget, azt

— **A holdfogyatkozás.** Pénteken este jó-
formán egész Debreceen lunatikus volt. Az
utózatok kilencz órán tul ember emberbátan
nyüzsgött, a tömörked kíváncsi nép, a ki bár
maga is tele van millió fogyatkozással, mind
annak a szegény öreg holdnak a fogyatko-
zását leste bámezz szemmel.

Nem értem, mit akarnak az emberek
ettől a jámbor öreg méstől, mely most épp
ugy tesz, mint valami bába lépő hölgy; a
ki selymes fényű vállairól már lebecsátotta
sötét sálját, s ugy azok imádsárra méltó ido-
mok merész teljességgel ragyognak elő az
elmosódó homályos alapból.

Ilyes gondolatokkal tételődve üldögl-
tem a kávéház előtt egy félre ső asztal szög-
letén. — Szomszédomba a véletlen nem egészen
ismeretlen triaszt hozott: az apát, a fiatal
leányt és a titkos inéadót.

Az apa előadást tartott Falb időjós-
tairól, a leányka és a gavallér ugy tettek,
mintha ájtatosan hallgattak, — pedig azalatt
kezeik egymást keresték az asztal alatt.
A papa megszólalt:

mind válasza vár. Miután jelenleg kétség-
lennek látszik, hogy a temesvári húsnál
csalás történt s emberi kezek bele „fussoltak”
a sors játékába, kétségtelen az is, hogy meg-
esalattak mindazok a játékosok, kik a temes-
vári lutrira raktak s nem nyertek. A lottó
hatóságnak tehát kötelessége lenne a húzást
nem-történetnek tekinteni s új húzást elren-
delni. Ha pedig ezt nem akarja, ám térítse
meg az összes lutrizóknak a betéti összegeket.
Egy másik kérdés az, hol van a 480.000 frtos
nyereményből — melyből 200.000 frtot Far-
kas a pesti kereskedelmi banknál tett le —
a többi pénz? Tudjuk, hogy Farkas több
ezer frtot jótékony czélokra adományozott, de
ez összeg levonása után is 250.000 frtna
nagyobb pénzösszeg holléte nem tudatik. Far-
kas azt állította volt, hogy egy konzorcium
névében járszott. E „konzorciumtól” a pénzt
visszaszerzeni, most a törvényes feladata.
A harmadik kérdés — de erre könnyen kap-
ható meg a válasz — vajjon mi történetik
majd a jótékony czélokra adományozott pénz-
összegekkel. Általános a vélemény, hogy az
illető intézetek minden felszólítás nélkül is
vissza fogják szolgáltati az adományokat.

— **Tyndoki Lőrincz és családja** Buda-
pesten, czim alatt új, 3 felvonásos énekes bu-
házat fog színe kerülni a budai színikörben.
Szerzője Rónaszi Géza. A budai színikör
személyzete már megkezdte a
színpadi próbákat s a darab első előadása
hétforé, jul. 22-re van kitűzve. Az előadás-
ban az egész személyzet közre fog működni
és a legkisebb epizód szerep is elsőrendű sze-
nesz kezeiben van.

— **Szerkesztőségi csendélet** Amerikában.
A hírlapi csodabogarak legbámulat-sabb ter-
mekénység melegágya, az am rikai „Arizona
Kicker”, mint New Yorkból írják, disztermé-
kinek egyik remekét teszi közé egy cikké-
ben, a melyet előg mulatságosnak találunk
arra, hogy a következőkben szöszertint ide
iktassuk: „Davis őrnagy ur a legutóbbi hat-
hónap alatt egyetlen alkalmat sem szalasztott
el, hogy minket sértlegessen s a mi rovásunkra
kérkedjek azzal, hogy ugy kitorül bennünket
eből az árnyékvilágból, mint akár egy kré-
távonást a fekete tábláról, ha a mi becses
lapunk eddigi irányát meg nem változtatja.
Az őrnagy illetően hangulata egyszerűen azon
alapszik, hogy mi őt nemcsak hogy ökupez-
nek kiáltottuk ki, de e mellett még azt is
rábizonyítottuk, hogy csaló és hamisító. —
A legutóbbi vasárnapon az őrnagy (a kinek
különbén erre a címre éppen annyi joga van,
mint akár egy marháának a „professor” titu-
lusra) azon hir terjesztésével kedveskedett
magának, hogy egy elavult lővéssal nyo-
mon követett bennünket s néhány ólomgo-
lyócska hozzáadásával meggyarapította testi
műveltségét. Midőn az őrnagy e bátor vál-
lalkozásának hire hozzánk jutott, éppen szer-
főltél el volnunk foglajva, részben a „Kicker”
és számának összeállításával, — abban a pil-
lanatban három remek vezércikket irtunk —
részben a kiszolgálásokkal szűcs-és vegyes
áru üzletünkben, továbbá fegyverraktárunk
és borarudánkban, valamint szíjgyártó
vállalatunkban (mindez egy fedél alatt az
Arizona legnagyobb részlet-üzlete!!!) e tete-
mes elfogatlanság daczára, félretettük szel-
lemi és anyagi foglalkozásunkat egyaránt és
átsiettünk a szomszédos „Schneider-sürcsar-
napokba”, hogy a veszélyesen fenyegető őrna-
pogót fölkeressük. Eppen a kályha mögött
találtuk, a hol előlünk vonta meg magát nagy
hősiesen s a hol aztán olyan sort vertünk
rajta, a minőhöz fogható még soha sem ju-
tott embernek osztályrészeül ezen a vidéken.
Ezen, ránk nézve fölötté kellemes találkozás
következtében, az őrnagy most a szalmát
nyomja, ágyban fekvő beteg, vagy, hogy
szép poétikus kifejezéssel éljünk: „mint egy
szétmálott hajórom pilhen az idők partján” s
ráadásul az orvos még azt a vizsgálatát
nyújtja nekünk, hogy beletelik hat hónap,
nyújtja nekünk, hogy beletelik hat hónap,
nyújtja nekünk, hogy beletelik hat hónap,

— **A holdfogyatkozás.** Pénteken este jó-
formán egész Debreceen lunatikus volt. Az
utózatok kilencz órán tul ember emberbátan
nyüzsgött, a tömörked kíváncsi nép, a ki bár
maga is tele van millió fogyatkozással, mind
annak a szegény öreg holdnak a fogyatko-
zását leste bámezz szemmel.

Nem értem, mit akarnak az emberek
ettől a jámbor öreg méstől, mely most épp
ugy tesz, mint valami bába lépő hölgy; a
ki selymes fényű vállairól már lebecsátotta
sötét sálját, s ugy azok imádsárra méltó ido-
mok merész teljességgel ragyognak elő az
elmosódó homályos alapból.

Ilyes gondolatokkal tételődve üldögl-
tem a kávéház előtt egy félre ső asztal szög-
letén. — Szomszédomba a véletlen nem egészen
ismeretlen triaszt hozott: az apát, a fiatal
leányt és a titkos inéadót.

Az apa előadást tartott Falb időjós-
tairól, a leányka és a gavallér ugy tettek,
mintha ájtatosan hallgattak, — pedig azalatt
kezeik egymást keresték az asztal alatt.
A papa megszólalt:

— Most figyeljete, pár másodperc
mulva s a Falb jóslata szerint akkor a hold-
fogyasztással összefüggésben földrengésnek
kell lenni.

A leányka gündör, csinos fejecskeje át-
hajolt az ifju mellére, s én nem tudom, hogy
és miképen megcsuszamlott alatta a léha
nádszék, s az ifju pár csak oda hanyatlott a
padozatra.

Általános zavar ijedség.
A gavallér elképedten ütöl, batol, s a
piruló leányka halkán dnyögi:

— Papa, a földrengés az oka.
A papa kopasz fejét törülgetve, diadal-
masan kiált föl:

— Nos igen nem moudtam? holdfo-
gyatkozás és a földrengés együtt jár . . .

— **Kitűnő hűsítő italt** állíthatunk elő méz-
ből, oly módon, hogy egy dézsa vizre 500—
750 gram mézet veszünk, ezeket együtt fel-
forraljuk, — aztán a nyílt dézsában erjedni
hagyjuk, a mit egy kis sűrűléssel siettet-
hetünk is, s a beál ott erjedés után mindjárt
másnap korsókba vagy erős ásványviz-pa-
laczkokba huzzuk le; a palaczkokat jól be-
dugaszoljuk s bekötjük s hűvös pinczébe ál-
lítjuk. Nyolez nap mulva a keverék íható és
esőken minden más hűtő itálnál többre be-
sülök kellemes íze, hűsítő és élénkítő tulaj-
donsága folytán.

— **Eden színház.** Anetteli hírneves bü-
vész, ki Európa nagy városában rendkívül
ügyes előadása folytán mindenütt feltűnt,
é napokban városunkban is fog előadást
tartani.

Közgazdaság.

A budapesti gabonátözsderől.

Julius 17.

Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv ke-
vező, az irányzat emelkedő volt és mintegy
25.000 mm. kelt el 5—10 kral magasabb
árakon. Új rozs nagyon szilárdon 6.67-el köt-
tetett. Új takarmány árpa 5—10 kral ten-
geri 10—15 kral emelkedett.

Elkelt: Buza: tiszavidéki 300 mm
81 k. 8 frt 50 kr, 400 mm. 80.5 k 8 frt 55 kr
200 mm. 80 k. 8 forint 35 kr, 100 mm 80 k
8 frt 30 kr, 500 mm. 79.5 k. 8 frt 25 kr
1000 mm. 79.5 k. 8 frt 30 kr, 200 mm. 75.5 k
8 frt 20 kr. időre.

A határidő üzletben felmondtak 3,000
mm. tengerit. Nagyon élénk forgalom mellett
a délelteli jegyzések a következők:
Buza ószre 8.28—8.41—8.38—8.90, ten-
geri aug.—szept-re 5.96—5.77—4.83, aug.—
szept-re 4.93—4.89—4.95, 1890. máj.—jun.—
5.21—5.16—5.18, zab ószre 5.84—5.79—5.81.
káposzta repce 18.50.

A déli tözse zárlati pedig:
Szokv. buza 1889. ószre 8.49 pénz, 8.51
árú; tengeri 1890. aug.—z.p. 5.12 pénz, 5.14
árú; 1890. aug.—szept-re 5.12 pénz, 5.14
árú; 1890. május—júni-ra 5.48 pénz, 5.12
árú; zab 1889. ószre 6.14 pénz, 6.16 árú; ká-
poszta repce 1889. aug.—szept-re 18.5 pénz,
19.—árú;

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, július 15. Az üzlet élénk. —
Magyar urasági öreg, nehéz 45—47 frt, fiatal
nehéz 48¹/₂—49 frt, fiatal közép 48¹/₂—49 frt,
fiatal könnyű 49—50¹/₂ frt, közönséges (sze-
det) nehéz 45—47 frt, közép 48—48¹/₂ frt,
könnyű 48—49¹/₂ frt. Romániai, bakonyi, át-
meneti nehéz — forint, közép — frt,
könnyű — forint, erdelti (Stachel) nehéz
— frt, közép — frt. Szermai nehéz
46¹/₂—47 frt, közép 46¹/₂—47 frt, könnyű
46¹/₂—47¹/₂ frt. Hízó egy éves — frt, hízó
két éves makkos — frt, tengeris — frt,
hízó öreg . forint. Sertéslétszám jun. 12-én volt
késlet 129,389 drb, jul. 13—14 felhajtott
3858 drb, jul. 13—14-én elszlítottatott 1404 drb,
14-én maradt készletben 131,843 drb sertés.

VASUT.

Debreczenből indul:	
B.-pest—N.-Váradi-lé	d. e. 8 ó. 27 p.
" "	d. e. 11 ó. 49 p.
" "	este 10 ó. — p.
Szatmár felé	d. u. 3 ó. 49 p.
" "	éjjel 3 ó. 37 p.
Kassai felé	reggel 6 ó. 31 p.
" "	este 7 ó. 30 p.
" "	m. á. v. indóh. éjjel 5 ó. 50 p.
" "	d. u. 4 ó. — p.
Nánás felé:	vásártér reggel 6 ó. 07 p.
" "	d. u. 4 ó. 19 p.
Debreczenbe érkezik:	
Budapestről	éjjel 3 ó. 06 p.
" "	d. u. 3 ó. 31 p.
" "	este 7 ó. 19 p.
Szatmárról	d. e. 11 ó. 31 p.
" "	este 9 ó. 35 p.
Kassáról	reggel 6 ó. 02 p.
" "	este 9 ó. 11 p.
" "	vásártér reggel 7 ó. 59 p.
" "	este 8 ó. 43 p.
Nánásról:	m. á. v. indóh. reggel 8 ó. 07 p.
" "	este 8 ó. 52 p.

Feladó szerkesztő és kiadó lapulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

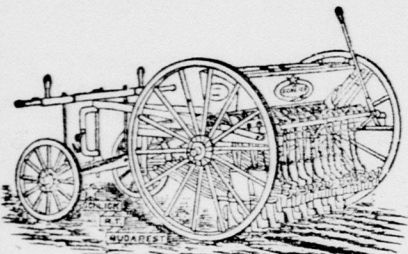
Schlick-féle vasöntöde és gépgyár

Részvény-Társaság Budapest.

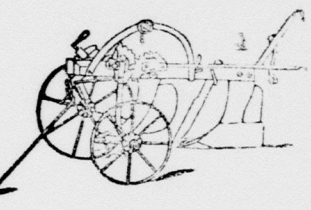
Gyár és igazgatóság:
VI. külső váci ut. 1696/99.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmaniczky utca 14. sz.

Gőz- és járgáncseplő készülékek.

Schlick-féle szab.
két és háromvasú ekék,
Schlick-féle ezab.
„Haladás”
sorvető-gépek.
SZORVAVETŐ-GÉPEK.

Schlick-féle szab. Rayo-ekék, Schlick- és Vidats-féle eredeti egyvasú ekék és talajművelő eszközök, boronák és rögtörő hengerek, szecsavágók, répavágók, répapazók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, galonatisztító rosták, őrlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartanak. — Előnyös fizetési feltételek.

Legolcsóbb árak. — Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

JEGYZET.

Van szerencsénk ezennel t. az. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky-u. 14 sz. a. lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési ezikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelt tte!

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság igazgatósága.

BUGYI SÁNDOR

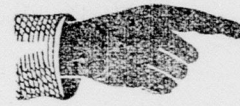
HIRNEVES DEBRECZENI TÁLYIGÁS

É L M E N Y E I.

Irta: **KEREKES GÉZA.**

Ára 60 krajczár.

Megjelent és kapható a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában és az összes könyvkereskedésekben.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbizt azonnal megszünteti napontai használatnál és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP világhírű Anatherin szájvize

kétszer oly nagy palackokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

- Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.
- Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztántartására és a foghús megerősítésére.
- Dr. POPP fogpora ragyogó fehérű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogorok a fogak zománcát megsértené.
- Dr. POPP növényiszappana a legjobb gyógy-pipere-szappan, mindennemű bőrkütsékek ellen és különösen furdőkhoz.
- Dr. POPP napraforgó vénus (szap.) (nem glicerint) A legújabb és a legfinomabb (pana) divatpiper szappanok. A bőrt bárszonytómá teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr., 1 ft és 140 kr. Anatherin fogpaszta tégelyben 1 ft 22 kr. Aromatikus fogpaszta 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növényiszappan 30 kr. Napraforgó-szappan 40 kr. Vénus szappan 50 kr. E szerk kaphatók: DEBRECZENBEN: Dr. Rothsneek Mihalovits I., Tamassy B., Orvényi O., Tóth B., Muraközy K. és Balás Ö. Gyógyszerészeknél és Csanak J., G-réby F. Szepessy és Kalenda, Kraitz Gy., Baum M., Weisz A. és Stern A. és Testvére kereskedésében.

Orvosi elismerés.

Tisztelt Collega úr!

23 évig oly szájhajban szenvedtem, mely néha nagyon fájdalmas és kellemetlen volt, úgy hogy gyakran még az evésben és a beszédben is gátot. Több budapesti és bécsi orvost és tanárt consuláltam a bajom miatt, — de eredmény nélkül. Mióta azonban az ön méltán feldicsért Anatherin szájvizét hasznádom, azóta teljesen megszabadultam kellemetlen bajomtól és csak azt sajnálom, hogy korábban nem alkalmaztam. Nem mulasztatom el, hogy önnek e kitünő hatású szeréért őszinte köszönetet mondjak

Őszinte tisztelője

Dr. LÖVINGER, járási orvos.

L P tonán.

Hamisítási kockázatunk!

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR” legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt s három gyorsajtóval berendezett KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iver, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.